GAZETA KRAKOWSKA

Nro 76.

Z KRAKOWA DNIA 20 WRZESNIA 1820 ROKU WE SRODĘ

Z Warszawy d. 12 Września.

Obchód wczorayszy w tey stolicy Imienin Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla Alexandra I. stał się tego roku tem uroczystszym, iż obecnością Łaskawego Monarchy był uświetniony. W godzinach rannych zaczęło się nabożeństwo w Kaplicy Dworskiey. Znaydował się na niem N. Pan z Jego Cesarzewicowską Mością W. Xiążęciem Konstantym. Po nabożeństwie przyymował N. Cesarz i Król składane Sobie z naygłębszem uszanowaniem powinszowania przez JO. Xięcia Namiestnika Swego, Senatorów, Ministrów, Posłów i Deputowanych na Seym, tudzież urzędników Władz Kraiowych. Nastąpiło potem w Kościele Metropolitalnym S. Jana solenne nabożeństwo. Celebrował JW. JX. Arcybiskup Warszawski, Prymas Królestwa Polskiego, a znaydowali się na niem JO. Xiąże Namiestnik Królewski, wszystkie Władze Kraiowe i lud licznie zebrany, zasyłaiący do Wszechmocnego Pana naygorętsze modły o iak naydłuższe panowanie Tego, którego błogosławione berło stanowi szczęście tylu miliionów ludzi.

Wieczorem był wielki bal u JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego, który N. Pan z Jego Cesarzewicowską Mością W. Xiążęciem Konstantym obecnością swoią łaskawie zaszczycić raczył.

Zabawy dnia tego ukończyły bezpłatne w teatrze narodowym widowisko, tudzież powszechne oświecenie miasta i gmachów publicznych, między któremi szczególniey celowały pałac JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego, pałac Rządowy, pałac Kommissyi Rządowey Woyny, Ratusz główny i wiele innych.

PROGRAMMA

do pierwszey Sessyi Seymowey w r. 1820.

Dnia 13 Września o godzinie 9tey z rana zgromadzą się do Kościoła Katedralnego Senatorowie, Ministrowie, i Rada Stanu, oraz Posłowie i Deputowani.

Senatorowie i Rada Stanu zasiądą w Prezbiterium, a Posłowie i Deputowani zaymą pierwsze ławki w Kościele.

Skoro się wszyscy zgromadzą, odprawi się Msza czytana, po którey nastą-

pi Kazanie, a po n'em ieden z' Bisku-pów Pontificalnie ubrany, zaintonuie Hymn *Veni Creator*.

Po skończonem nabożeństwie, Senat się zbierze w Izbię swych posiedzeń, a Posłowie i Deputowani w izbię przeznaczoney do ich zgromadzenia.

Posłowie i Deputowani, zaymą mieysca podług porządku przepisanego Statutem $\frac{1}{2}\frac{1}{7}$ Marca 1816 r. dla Woiewództw, Powiatów i Okręgów Gminych, to iest, na pierwszey ławce po prawey ręce od wniyścia, zasiędą Posłowie Woiewództwa Krakowskiego, po nich Deputowani z tegoż Woiewództwa. Pierwszą ławkę po lewey ręce od wchodu zaymą Posłowie Woiewództwa Sandomirskiego, po nich Deputowani rzeczonego Woiewództwa. Posłowie i Deputowani Woiewództw Kaliskiego, Płockiego i Podlaskiego, zasiądą mieysca za Posłami i Deputowanemi Woiewództwa Krakowsiego. Zaś Posłowie i Deputowani Woiewództw Lubelskiego, Mazowieckiego i Augustowskiego umieszczeni będą za Posłami i Deputowanemi Woiewództwa Sandomierskiego.

Ministrowie i Członki Rady Stanu, na mocy artykułu 101 Ustawy Konstytucyyney, maiący prawo zasiadania w obu Izbach, mieć będą mieysce w Izbie Senatorskiey, po obudwóch stronach Tronu, a w Izbie Poselskiey na przeciwko Marszałka Seymowego.

Minister Spraw Wewnętrznych uda się do Izby Poselskiey, uwiadomi ią o nominacyi Marszałka, i tę głośno odczytawszy, wezwie go do zaięcia mieysca swego; wręczy mu nakoniec nominacyią wraz z listą Członków Izby zatwierdzoną przez Senat.

Poczem Minister Spraw Wewnętrznych oznaymi Nayiaśnieyszemu Panu, iż Posłowie i Deputowani zaięli mieysca swoie; tudzież, że nominacyią Marszałka została ogłoszoną.

Następnie Marszałek przysiąpi do imiennego powołania każdego z Członków podług listy onemu wręczoney, i wezwie do ustępu tych, którzyby nie mieli prawa do zasiadania. Poczem na czele Izby oczekiwać będzie rozkazów Nayiaśnieyszego Pana, nie zaymuiąc się żadnym innym przedmiotem.

Prezyduiący w Izbie Senatorskiey, w tymże samym czasie powoławszy imiennie wszystkie Członki przytomne podług listy przeyrzaney, wezwie tych do oddalenia się, którymby Senat odmówił prawa do Obrad Seymowych." A za otrzymaniem rozkazu Nayiaśnieyszego ana przez iednego z Członków Rady Stanu, wyznaczy Deputacyią złożoną z dwóch Senatorów, która się uda do Izby Poselskiey, dla wezwania iey do połączenia się z Izbą Senatorską.

Marszałek Seymowy zawiadomiony o zbliżaniu się wzwyż wzmiankowanych Senatorów, wyśle dwóch Posłów i dwóch Deputowanych dla przyięcia, i osobiście przyymie ich przy drzwiach Izby, wprowadzi i wskaże im mieysca na przeciwko siebie.

Ciż Senatorowie krótką przemową wezwą Posłów i Deputowanych do połączenia się z Izbą Senatorską, poczem powstawszy z mieysca swego, poprowadzą do rzeczoney Izby Posłów i Deputowanych, na czele których Marszałek znaydować się będzie.

Skoro się obiedwie Izby połączą, i gdy Izba Poselska zaymie mieysca wskazane przez Prezyduiącego w Senacie, doniosą o tem Nayiaśnieyszemu Panu przez Deputacyią złożoną z sześciu Członków po trzech z każdey Izby. Prezyduiący w Senacie wybierze Senatorów, a Marszałek Seymowy Posłów, z których taż Deputacyia złożoną będzie.

W tym porządku obiedwie Izby oczekiwać będą przybycia Monarchy, nie przystępuiąc do żadnych Obrad.

Prezyduiący w Senacie i Sekretarz Senatu przyymą Nayiaśnieyszego Pana u drzwi Izby.

Nayiaśnieyszy Pan z Tronu Swego, otoczony po prawey stronie Ministrami i Radą Stanu, po lewey Switą swoią, a w tyle Dworem swoim, zagai Posiedzenie mową w ięzyku Francuzkim, którą Minister Sekretarz Stanu odczyta w ięzyku Polskim.

Po skończoney mowie Monarchy i odczytaniu iey w Polskim ięzyku przez Ministra Sekretarza Stanu, Marszałek Izby Poselskiey wezwanym będzie przez iednego z Członków Rady Stanu do przysięgi wskazaney Art: 119 Statutu Organicznego o Reprezentacyi Narodowey.

Po złożeniu przysięgi, ieden Członek z Rady Stanu wręczy mu w imieniu Monarchy laskę Marszałkowską.

Prezyduiący w Senacie w imieniu Senatu, po nim Marszałek Seymowy, w imieniu Izby Poselskiey, zabiorą głos.

Po tych przemowach Nayiaśnieyszy Pan opuści Izbę Senatorską, i uda się do swych pokoiów, Prezyduiący w Senacie odprowadzi Monarchę do pierwszych drzwi pokoiów, a wyż rzeczona Deputacyia aż do drugich drzwi.

Prezyduiący wróciwszy do Izby Senatorskiey, da głos Ministrowi Wewnętrznemu, który wystawi Obraz działań Rządowych, odwołuiąc się do Rapportu przedstawionego przez Radę Stanu Senatowi, (którego każdemu z Członków Seymuiących exemplarz drukowany wraz z powyższą mową Ministra udzielonym będzie). Przedstawi oraz Seymowi stan kraiu, i uwiadomi o proiektach, które podane będą pod roztrząśnienie obu Izb.

Po mowie Ministra Wewnętrznego, Prezyduiący w Senacie oświadczy w Imieniu Monarchy, iż wolą iest Jego, aby obie Izby połączone zebrały się w dniu następuiącym dla słuchania Rapportu Rady Stanu, i wezwie Izbę Poselską, aby się oddaliła do Izby swoiey.

Jak tylko Posłowie i Deputowani powrócą, i gdy Marszałek zaymie swe mieysce, otworzy posiedzenie mianowaniem Sekretarza, i wezwie go do złożenia przysięgi na rotę przepisaną artykułem 121 Statutu Organicznego o Reprezentacyi Narodowey.

Tegoż samego dnia lub następuiącego, każda Izba przystąpi oddzielnie do wyznaczenia Kommissyi Skarbowey, Kommissyi Prawodawczey Cywilney i Kryminalney, i Kommissyi Organiczney i Administracyyney, stósownie do Artykułu 89 Ustawy Konstytucyyney.

Sessyia tak w Senacie iako i w Izbie Poselskiey będzie publiczną.

W przedpokoiach Izby Senatorskiey będzie straż; zaś przy Izbie Poselskiey warta tylko z dwóch ludzi złożona.

Nazaiutrz, po uskutecznionym wyborze Kommissyów, obiedwie Izby zgroma-

dzą się w Izbie Senatorskiey, gdzie iedea z Członków Rady Stanu, wezwany przez Prezesa Senatu, odczyta Rapport Rady Stanu, tyczący się położenia kralowego i czynności Rządu, stósownie do Art: 106 Ustawy Konstytucyyney. Poczem Prezydujący w Senacie oświadczy, iż wzywa w Imieniu Monarchy Członki drugiey Izby, aby te wróciły do mieysca posiedzeń swoich, dla rozpoczęcia działań w Izbie Poselskiey.

Lista Posłów i Deputowanych na Seym w roku 1820.

Woiewództwo Krakowskie.

Posłowie.

Z Powiatów: Kieleckiego, Ignacy Komorowski.
Jędrzeiowskiego, Felix Wielogłowski.
Miechowskiego, Konstanty Popiel.
Szkalmierskie, Ludwik Dembiński.
Krakowskiego, Dawid Oebschelwitz.
Olkuskiego, Jan Nepom. Wolicki.
Pileckiego, Adam Kmita.
Lelowskiego, Jan Szymczykiewicz.
Szydłowskiego, Andrz. Walchnowski.
Stopnickiego, Paweł Sołtyk.

Deputowani.

Z Okręgów Gminnych: Kieleckiego, Xiądz Maciey Łacki.
Miechowskiego, Francis. Borkiewicz.
Olkuskiego, Franciszek Pawłowski.
Stopnickiego, Xiądz Ludwik Łętowski.

Woiewództwo Sandomierskie.

Posłowie.

Z Powiatów: Sandomierskiego, Mich: Karski.
Staszowskiego, Eustachi Kołłątay.
Opatowskiego, Jerzy Dobrzański.
Soleckiego, Joachim Karczewski.
Radomskiego, Cypryan Wąsowicz.
Kozienickiego, Stanisław Pieniążek.
Konieckiego, Tomasz Kielczewski.
Opoczyńskiego, Felix Skorkowski.
Szydłowieckiego, Onufr: Małachowski.

Deputowani.

Z Okręgów Gminnych: Z Miasta Sandomierza, Stanisław Karski.
Z Miasta Radomia, Jan Fusztynika.
Sandomierskiego, Alex: Chodkiewicz.
Opatowskiego, Adam Konarski.
Radomskiego, Felix Kołdowski.
Konieckiego, Jan Nepom: Zochowski.

Woiewództwo Kaliskie.

Posłowie.

Z Powiatów: Kaliskiego, Winc: Niemoiewski.
Wartskiego, Józef Stawowski.
Konieckiego, Adam Bronikowski.
Pyzdrskiego, Piotr Tokarski.
Sieradzkiego, Józef Kolum: Walewski.
Szadkowskiego, Mikołay Okołowicz.
Ostrzeszowskiego, Józef Karsznicki.
Wieluńskiego, Bonaw. Niemoiewski.
Częstochowskiego, Stan. Jeziorkowski.
Piotrkowskiego, Woyciech Spinek.
Radomskiego, Stanisław Męciński.

Deputowani.

Z Okręgów Gminnych: Z Cyrkulu i Miasta Kalisza, Ernest Faltz.
Z Cyr. 2 Miasta Kal: Józef Zychliński.
Z Miasta Piotrkowa, Józef Kaczkowski.
Z Okr: Kaliskiego, Józef Komorowski.
ditto Konińskiego, Xiądz Marcin Szremowicz.
ditto Sieradzkiego, Stani. Kaczkowski.
ditto Wieluńskiego, Gabryel Biernacki.
ditto Piotrkowskiego....
unieważniony w d. 27 Sierpnia 1820.

Woiewództwo Lubelskie.

Posłowie.

Z Powiatów: Lubelskiego, Jan Raczyński.

Lubartowskiego, Józef Jabłonowski.
Kazimierskiego, Leon Dembowski.
Krosnostawskiego, Paweł Cieszkowski.
Chełmskiego, Tomasz Łubieński.
Hrubieszowskiego, Antoni Ratomski.
Tomaszowskiego, Józef Wyszyński.
Zamoyskiego, Tomasz Wyszyński.
Tarnogrodzkiego, Stan. Nowakowski.
Kraśnickiego, Felix Doliński.

Deputowani.

Z Okręgów Gminnych: Z Miasta Lublina, Krzysztof Korn.
Z Okręgu Lubelskiego, Xiądz Mateusz Woiakowski.
ditto Krasnostawskiego... szedł z tego świata w Mcu Sierpniu 1820.
ditto Hrubiesz: Wincenty Wydżga.
ditto Zamoys: Xiądz Ant: Ogonowski.

Województwo Płockie.

Posłowie.

Z Powiatów: Płockiego, Tomasz Trzciński.
Pułtuskiego, Tomasz Skarzyński.
Lipnowskiego, Gabryel Podoski.
Mławskiego, Klemens Radzimiński.
Przasnyskiego, Wincenty Krasiński.
Ostrołęckiego, Piotr Staniszewski.

Deputowani.

Z Okręgów Gminnych: Z Miasta Płocka, Kaietan Kozłowski.
Z Okręgu Płockiego, Xiądz Michał Wierzbowski.
ditto Mławskiego, Józef Wysocki.
ditto Ostrołęckiego, Filip Laskowski.

Województwo Mazowieckie.

Posłowie.

Z Powiatów: Warszawskiego, Mich: Potocki.
Błońskiego, Józef Krasiński.
Czerskiego, Piotr Zaborowski.
Stanisławowskiego, Kazimie: Oborski.
Siennickiego, Alexander Rożniecki.
Rawskiego, Jakób Piekarski.
Brzezińskiego, Stefan Dobiecki.
Łęczyckiego, Bogumił Szołowski.
Zgierskiego, Antoni Ostrowski.
Sochaczewskiego, Jan Lasocki.
Gostyńskiego, Teodor Dembowski.
Orłowskiego, Kazimierz Sokołowski.
Brzeskiego, Augustyn Stubicki.
Kowalskiego, Maciey Wolicki.
Radzieiowskiego, Maciey Lubowiecki.

Deputowani.

Z Okręgów Gminnych: Z Cyrk. 1 Miasta Warszawy, Franciszek Hangel.
ditto 2go ditto Adrian Łuczyński.
ditto 3go ditto Sam: Bogumił Linde.
ditto 4go ditto Antoni Łabęcki.
ditto 5go ditto Dominik Krysiński.
ditto 6go ditto Walenty Maiewski.
ditto 7go ditto Jan Kuzniczów.
ditto 8go ditto Iego Cesarzewicowska Mość W. Xże Konstanty.
Z Okręgu Warszawsk. unieważniony w d. 27 Sierpnia 1820.
ditto Stanisławsk. Ant. Siarczyński.
ditto Rawskiego, Wawrz: Wołłowicz.
ditto Łęczyck: Xiądz Jan Jakubowski.
ditto Sochaczewskiego, Ant. Zawadzki.
ditto Gostyńs. Xiądz Kons. Pleiewski.
ditto Rawskiego, Gładyszewski.

Województwo Podlaskie.

Posłowie.

Z Powiatów: Siedleckiego, Ign: Cieszkowski.
Węgrowskiego, Józef Grabowski.
Łukowskiego, Walenty Markowski.
Garwolińskiego, Stanisław Jezierski.
Żelechowskiego, Jacek Bętkowski.
Bialskiego, Jakób Buczacki.
Łosickiego, Franciszek Obniski.
Radzyńskiego, Leon Nowakowski.
Włodawskiego, Woyciech Kunicki.

Deputowani.

Z Okręgów Gminnych: Z Okręgu Siedleckiego, Xiądz Wal: Woiewódzki.

ditto Łukowskiego, Jakób Soćko.]

ditto Bialskiego, Kalixt Mierzeiewski.

ditto Radzy: Xiądz Józef Duczymiński.

Woiewództwo Augustowskie.

Posłowie.

Z Powiatów: Łomżyńskiego, Leopold Staniszewski.

Tykocińskiego, Józef Szepietowski.

Dąbrowskiego, Jan Augustowski.

Biebrzańskiego, Raymu: Rembieliński.

Seyneńskiego, Kaietan Gawroński.

Kalwaryyskiego, Józef Wiszniewski.

Maryampolskiego, Józef Godlewski.

Deputowani.

Z Okręgów Gminnych: Łomżyńskiego, Benedykt Kapica.

Augustowskiego, Baltazar Kuiawski.

Seyneńskiego, Teofil Morski.

Kalwaryyskiego, Paweł Czaiewski.

Maryampolskiego, Józef Fergiss.

Za zgodność: *Aug. Karski.*

Z Wiednia d. 9 Września.

(Z Gazety Berlińskiey.)

Mówią tu, iż oba Cesarze Franciszek i Alexander ziadą się z sobą w Cieszynie lub Opawie.

Niedawno urodzona córka Arcyxięcia Palatyna zeszła iuż z tego świata.

Z Budy d. 7 Września.

Dzisieysza gazeta tuteysza donosi, że Nayiaśnieysi Cesarstwo Franciszek i Karolina wyiechali dnia 3 b. m. z południa z Schönbrun, a dziś przed południem uszczęśliwią obecnością swoią tuteyszą stolicę wiernego swoiego Królestwa Węgierskiego i do zamku wysiędą. Upragniona oddawna szczęśliwość widzenia Nayłaskawszego Oyca i Nayłaskawszey Matki, tem większą napełnia radością oba ościenne miasta, Budę i Pest, że obecnością Ich cieszyć się kilkanaście dni będą. Słychać, iż za Nayiaśnieyszem Cesarstwem ziedzie tu kilkanaście członków N. Rodziny Cesarskiey, i wielu wysokich zagranicznych Gości. N. Cesarzowa Karolina pierwszy raz obdarza stolicę naszą obecnością swoią.

Z Hagi d. 5 Września.

Od granic Francuzkich piszą, iż spiskowi z legionu Sekwany w Cambrai stoiącego, mieli zamysł w nocy na 21 Sierpnia syna Napoleona okrzyknąć panuiącym, opanować wszystkie dzieła, kassy publiczne i udać się potem przez Peronne do Paryża. Lecz gdy policyia po odebranem z stolicy doniesieniu za pomocą żandarmów pochwycić chciała winnych, większa ich część była iuż uciekła; wszelako znaleziono ważne papiery, z których zdaie się okazywać, iż i w innych mieyscach usiłowano uwieść woyska. — Z Luxemburga donoszą, iż w tych dniach uciekło wielu ludzi z osady Thionville. — Gazeta Gandawska donosi, że w Lill z powodu polityczney sprzeczki nastąpiła walka pomiędzy dwiema legionami, w którey do 16 ludzi było ranionych. Osadę tamteyszą podzielono potem w różne mieysca.

Z Londynu d. 1 Września.

D. 29 Sierpnia w wyższey izbie słuchanemi daley byli świadkowie przeciw Królowey. Naypierwey przywołany został Józef Bianchi, rodem z Włoskiey Szwaycaryi, który 14 lat był odźwiernym w gościnni Wielkiey Brytanii w Wenecyi, i zeznał, iż Królowa przed 5 laty zaiechała do tego domu, mięszkała w nim [3

dni, potem naięła inne mięszkanie, w którem on dla sprawunków codziennie bywał. Był obecny, gdy Królowa pewnego dnia kupiła złoty łańcuch. To stało się, gdy będący u Królowey goście wstali od stołu. Bergami w sukniach gońca stał za krzesłem Królowey i usługiwał do stołu. Gdy roześli się goście, Królowa zdięła powyższy łańcuch z swey szyi i zawiesiła go na szyi gońca; ten odiął go i zawiesił znowu na szyi Królowey; potem wziął ią za rękę i zaprowadził do sali, gdzie razem kawę pili. Gdy Królowa iadąc z Tryiestu powtornie do Wenecyi przybyła, stała znowu 3 lub 4 dni w teyże gościnni. Bergami miał wówczas rozmaite na sobie ordery i nazywano go Baronem. Widział kilka razy Królowa z Bergamim w gondole pływaiącą i po ulicach pod rękę przez niego prowadzoną. Na przeciwne pytania, odpowiedział, że powołany był do Medyiolanu i te same zeznania przed Pułkownikiem Brown i Patronem Vilmariati uczynił: że przywieziony był kosztem niejakiego Andriosi z Wenecyi do Medyiolanu; że nie dano mu, ani obiecano żadney nagrody za opuszczenie służby, któreyby nie odrzucił; że niechętnie do Anglii poiechał; że Jubiler, od którego Królowa kupiła łańcuch nazywa się Fana i mięszka na placu S. Marka w Wenecyi. —— D. 30 słuchany naypierwey był Paweł Ragazzoni, mularz z okolic ieziora Como, który kilkakrotnie pracował w ogrodowym domku Królowey w Este i widział nieraz, iak Królowa i Bergami woziłi się nawzaiem po ogrodzie na wozku, zawsze się za ręce prowadzili; na teatrze grała Królowa rolą chorey, a Bergami lekarza. —— Po nim słuchany był Hieronim Miardy, Włoch, który około dwoch miesięcy u Królowey służył i znał ubogi stan Bergamiego. — Daley Paweł Oggione z Lodi, który w pałacu Este i we wsi Barona służył u Królowey za kuchtę. — Nakoniec Ludwika Dumont, rodem z Francuzkiey Szwaycaryi, która służyła u Królowey za Pannę i towarzyszyła iey w podrożach po Włoszech. Powtorzyła ona to wszystko, co było w akcie oskarżenia przywiedzionem względem odmiany sypialnych pokoiów chłopca Austin i Bergamiego podczas pobytu Królowey w Neapolu, o iey się przebieraniu na maskowy bal. W Genui unikała zawsze Królowa mięszkania w pobliskości którego z Anglików, i iak tylko oddalili się od niey P. Burell i Pani Campbell, i Pani Oldi stała się honorową Damą, panowała w iey domu większa wolność, i często Królowa mięszała się do grów swoiego Dworu w sali. — D. 31 Ludwika Dumont była daley badaną, i zeznała, iż przypomina sobie rożne zdarzenia na okręcie Leviathan. Królowa nazywała czasem Bergamiego swoim sercem, czasem drogim przyiacielem, a gdy się rozchodzili zawsze się ściskali i całowali. W Catania spał Bergami pewnego razu dla słabości w pokoiu Hrabiny Oldi; nazaiutrz postrzegła świadcząca Królową wychodzącą z tego pokoiu w negliżu z poduszką pod ręką. Królowa kazała się w Catania dwa razy odmalować; raz po turecku, drugi raz iako pokutuiąca Magdalena; w ostatnim obrazie bardzo nieprzystoynie była wystawioną. Bergami pokazał świadczącey ten obraz i mowił, iż do niego należy. Wizerunek Bergamiego znaydował się także w ręku Królowey. Otrzymał on tytuł kawalera Maltańskiego i nazywany był Baronem Franchini. Na okręcie Przemysł postrzegła pewnego rana, iż drzwi do sypialnych pokoiów tak Królowey iako i Bergamiego były otwarte, i widziała

ła, iak każde w swoim leżąc łożku, z sobą rozmawiali. W Itace widziała pewnego zrana wchodzącego Bergamiego do sypialnego pokoiu Królowey, która ieszcze na łożku leżała. W podroży do Jaffy postawione były pod namiotem dwa łożka iedno dla Królowey, drugie dla Bergamiego. Gdy Hrabina Oldi szyła koszule dla Bergamiego, rzekła Królowa do niey, że i ona chce szyć dla niego koszule, z czego Bergami bardzo się ucieszył. W teatrze w pałacu Este brat Bergamiego Ludwik grał pantomiczną rolą arlekina, a Królowa Kolombiny. Słyszała iak Bergami w iey obecności tak szpetne i nieprzystoyne zdarzenia na balach w Baronii Królowey opowiadał, że ich tu powtorzyć nie śmie. W Pesaro nosiła Królowa pantalony, w których nadzwyczay się Bergamiemu podobała. W Genui przyszła Królowa pewnego razu z Bergamim do kościoła, uklęknęła obok niego i rzekła do świadczącey, iż każe Mszą za duszę oyca Bergamiego odprawić. —— Dziś zaczął P. Williams obrońca Królowey z Ludwiki Dumont przeciwne ciągnąc badania, które trwały do godziny 5 z południa, i tak się w nich powikłała, osobliwie względem własnego listu, który o Królowey do swey pisała siostry, iż ieżeli się iutro nie potrafi wywikłać, tedy źle z nią będzie, a sprawa Królowey inny przez to obrot wziąść może, względem czego oppozycyyne wieczorne dzisieysze pisma zaczenaią już tryumfować.

Gdy pewny Par przed kilku dniami piechotą z wyższey izby do domu powracał, obskoczony został od ludu, który go niewolił, aby radośnie Królowey wykrzyknął. Usiłował wszystkiemi sposobami się uwolnić; ale niechcąc bydź ukamienowanym, musiał zezwolić. "Mam więc wykrzyknąć, zapytał się: "Królowa na zawsze! „ Tak, tak, odpowiedziano mu, to WPan uczynic musisz. Dobrze dzieci! Niechay więc żyie na zawsze Królowa! i niechay wasze żony będą do niey podobne! Poczem się oddalił.

Z rozkazu Magistratu oddalono wszystkie kary i wozy, które codziennie wystawiane były dla widzów przed domem Krolowey w ulicy St. James, ażeby uniknąć wielu z tey okoliczności zachodzących zdrożności.

Ze Królowey nie zbywa na pieniądzach do bronienia swoy sprawy, okazuią następne kilka wierszów, które Patronowie Królowey napisali do izby skarbowey: "Poświadczamy, iż potrzebna iest Królowey znowu summa 10,000 Fs które maią bydź P. Vizard wypłacone. W Londynie dnia 20 Sierpnia 1820 (Tu następuią ich podpisy.) Te 10,000 Fs zostały natychmiast wypłacone.

W tym tygodniu przybyli tu Kawaler Schiavini i Pułkownik Oliveri, dla świadczenia za Królową.

Ciągłe podawane ieszcze są adressy Królowey. Gazeta Goniec dodaie, że są komponowane.

Podług doniesienia z Nowegoiorku pod dniem 11 Sierpnia zawarte zostało zawieszenie nieprzyiacielskich kroków pomiędzy Morillo i Bolivarem. — Pani Harton w Fayetteville w półnoćney Ameryce, urodziła trzech zdrowych chłopców, którym dano na chrzcie imiona Jerzy Wasington, Jędrzey Iackson i Napoleon Bonaparte, i ważą razem 11½ funtów. Mały pochłoniciel świata waży tylko 3½ funtów.

DODATEK
DO Nro 76.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 20 WRZESNIA 1820 ROKU WE SRODĘ

— *Z Krakowa* —

SENAT RZĄDZĄCY

Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu

Obwieszczeniem, pod dniem 19 Lipca r. b. w pismach publicznych umieszczonym, zapowiedaiącym uroczystość założenia podstawy Pomnika, niegdy Tadeuszowi Kościuszce wystawić się maiącego, wymieniona została ilość funduszu ku temu celowi z dobrowolnych składek zebranego, lecz niezataiono także, iż Senat przystępuie do Dzieła w ufności, że gorliwość Rodaków w pomoc usiłowaniom Jego pośpieszy. — Że zaś od niejakiego czasu żadnych od Woytów Gmin tak Mieyskich, iako też i Okręgowych nieodbiera o pomnażaniu się funduszu tego doniesienia ma sobie przeto za powinność polecić rzeczonym Woytom, równie iak Wydziałowi Spraw wewnętrznych, ażeby Xiąg do przyymowania dobrowolnych na ten przedmiot ofiar, Rozporządzeniem Senatu z dnia 21 Lutego 1818 w Numerze 8 Dziennika tegoż roku umieszczonem postanowionych, za zamknięte nieuważali, lecz ciągle takowe otwartemi trzymali, donosząc o Imionach osób, do składki tey przyczyniaiących się, końcem podawania onych do publiczney wiadomości, i zachowania ich spisu w Kamieniu węgielnym podstawy Pomnika rzeczonego. — Postanowił nadto Senat, iż w dniu samym zapowiedzianey uroczystości podobnaż składka pod nadzorem Senatora Radwańskiego przyymowana będzie, w mieyscu budowy Pomnika, przez czterech Woytów, do tego upoważnionych, to iest: PP. Gralewskiego Woyta Gminy 2 M. Krakowa, Mydlarskiego Woyta Gminy 6 M. Krakowa, Konopki Woyta Gminy Modlnica, i Gaszyńskiego Woyta Gminy Kościelniki. Oczem także Publiczność niniejszym uwiadomić pośpiesza.

W Krakowie d. 15 Września 1820.

Wodzicki

Mieroszewski, S. J. S.

Z Paryża d. 2 Września.

Jenerał Lauriston otrzymał dowództwo nad 12 i 13 dywizyią, do których także Brest należy, gdzie spokoyność nie była więcey naruszoną.

P. Bellart przybył do Brest w celu rozpoznania skłonności umysłów w Bretanii. Liberalny Deputowany Guilhem użył tam całego swoiego wpływu dla ochronienia go od zniewagi.

Co tu o niespokoyności ach po Departamentach rozpuszczaią, iest tylko wymysłem gieldowych spekulantów. Niektóre depa tamenta miały bydź w stanie oblężenia ogłoszone, w departamencie północnym pobić się pomiędzy sobą miały legiony, a w Brest i Strazburgu wybuchnął rokosz. Monitor dodaie, iż podobne wieści długo się utrzymać nie mogą. Papiery spadły onegday cokolwiek, ale przy kończeniu gieldy znowu się podniesły.

Waleczny obrońca Lyonu przeciw woysku wydziału ocalenia w r. 1793 Jenerał porucznik Hr. Precy, umarł teraz w 79 roku życia.

Dziennik Sporów krytykuie konstytucyią Hiszpańską, a mianowicie twierdzenie: że samowładność iest w narodzie. Każda panuiąca partyia zwykła się nazywać narodem; łatwo zatem zdarzyć się może, iż potężna taka partyia rzecze do Stanów: my iesteśmy narodem, przy nas iest samowładność, my przeto możemy zmienić konstytucyią, a nadewszystko artykuł: że tylko Król i Stany prawa stanowią Zastanawiaiąc się nad zdarzeniami w Neapolu, wątpić bynaymniey o tym przypadku nie można. W imieniu samowładności ludu kupa żołnierzy i uzbroionych ludzi obaliła Rząd tamteyszy, który iednak despotycznym nazwać niemożna. Wezuwiuszowi odpowiedziała atoli Etna: Sycyliianie poczuią się zarówno samowładnych, iak Neapolitanie. Ci chcą kraiowi swoiemu obcą narzucić konstytucyią, tamci żądaią narodowey, lubo także przez rewolucyyne środki; lecz mogąż im to ludzie, którzy toż samo uczynili, za złe poczytać? Gdy nauka samowładności ludu zniszczy dotychczasowy porządek rzeczy, i opierać się zechce nowemu porządkowi, któryby na mieyscu iego zaprowadzić chciano, przyydzie do tego, iż iak połknęła władzę Królewską, tak połknie i naczelników rewolucyi. Jest to nienassycony Saturn, którego własne dzieci w otchłań zepchnąć muszą.

Z Włoch d. 23 Sierpnia.

Dziennik Neapolitański zawiera: — "Przez przybyłego tu na powrót z Messiny Jenerała por. Flor. Pepe odebraliśmy dokładnieyszą wiadomość o sposobie myślenia Sycyliianów, a mianowicie Palermianów których sposob myślenia wcale różni się od innych mieszkańców tey wyspy. Gazeta Palermska *la Fenice* wychwala Sycyliyską niepodległość na wzór Rzymskiego senatu, który gdy otoczony został pałaszami pretorianów rzekł do Nerona: "Szczęśliwy kto może Twóy głos słyszeć!„ Zeszpecilibyśmy naszą sprawę, gdybyśmy zechcieli to wszystko zbiiać, co rzeczona gazeta pisze; ubolewamy tylko nad zaślepieniem mieszkańców, których zamięszanie tyle zrządziło iuż nieszczęść, a niewiedzieć kiedy się ieszcze zakończy.„

Układy z deputacyią od Palermo zerwane zostały i członki iey, wyiąwszy Xiążęta St. Marco i Pantellaria, odiechali na powrót. Ostatni obawiaiąc się ludu pozostali w Neapolu. Wysłane ztąd woyska do podbicia Palermu i tey części

wyspy, która z tem miastem trzyma, nie są dostatecznemi. Sądzą więc, iż zamknięcie portu działowemi łodziami będzie skutecznieyszem.

Gazeta *Messińska* donosi, iż powiaty Castroreale i Patri zaczęły składać zwyczayne podatki. Cała prowincyia Messiny nie stała się ani na chwilę nieposłuszną ustawom. Widzi, iż spokoyność bez oręża, a oręż bez pieniędzy nie mogą się utrzymać.

Minister spraw duchownych w Neapolu wezwał Duchowieństwo, aby nauką swoiemi starało się ugruntować konstytucyią.

Rozdwoienie pomiędzy woyskiem Neapolitańskiem i Carbonari zdaie się coraz bardziey powiększać. Obie strony widzą, iż nie mogą nawzaiem na sobie polegać; Carbonari nie ufaią ani waleczności, ani dobrey chęci woyska, a officerowie uważaią w nich, ieżeli nie przeciwników, którzy ich chcą wypchnąć, tedy przynaymniey ludzi, których mało obchodzi ich postęp. — Mówią, iż główny sztab woyska przeniesiony zostanie do Kapui, a Gaeta ma bydź głównym składem broni.

Z Madrytu d. 22 Sierpnia.

Margr. de las Amarilla został nakoniec na powtórzoną proźbę od Ministerstwa woyny uwolniony, które oddane iest tymczasowo Ministrowi morskiemu P. Jabat.

Pod d. 11 b. m. Rigo, de Banos i Arguero podali Królowi mocne przełożenie przeciw wyrokowi z d. 4 b. m. rozwięzuiącemu obserwacyyne woysko na wyspie Leon, i oświadczyli, że nieprzyiaciele dobra publicznego usiłuią zgubić narod, iże ten korpus, iako tarcza Króla i oyczyzny, poty istnieć powinien poki iey dobro ugruntowane nie zostanie.

Arcybiskup Sewilski Espiga doniosł Stanom, iż J. K. M. przyiął mile deputacyią, która przyniosła mu uchwalę znoszącą zakon Jezuitów w Hiszpanii.

Stany przyięły proiekt, iż duchownemu, który posiada urząd cywilny odtrącony bydź ma od cywilney pensyi dochod kościelny, tudzież, iż żaden duchowny nie może naprzyszłość posiadać dwoch funduszów duchownych, ieżeli ieden wystarcza na iego utrzymanie.

Nie każdemu Hiszpanowi wiadomo iest, wyraża dziennik kostytucyyny, że narod nasz płaci corocznie Rzymowi do 30,000 piastrów, nie rachuiąc summ na utrzymanie Nuncyusza, za dyspensy i t. d. Czas iuż, aby ten haracz był zniesiony.

Do Kadyxu zawinął okręt z południowey Ameryki z kilku milliionami piastrów.

Wczoray przybiegł tu nadzwyczayny goniec z Lizbony, poczem rozeszła się pogłoska, że ieżeli nie Król to przynaymniey Królewic Następca tronu w krotce do Portugalii z Brazylii przybędzie.

Minister spraw zagranicznych wniosł do Stanów reformę ciała dyplomatycznego, podług którey odpadną embassadorowie i przy większey części Dworów sprawuiący tylko interessa utrzymywanemi tylko bydź maią.

Na Maiorce zdaie się, że morowa choroba ustaie.

Kommissarzami, którzy wiozą słowa pokoiu do południowey Ameryki, są: Do Wenezueli, Brygadyer morski Sarioro;

do Chili, Brygadyer morski Arias; do Nowey Grenady, Kapitan okrętowy Urrecha; do Buenos-Ayres, Pułkownik artyleryi Herrera.

Od brzegów Menu d. 6 Września.

Pisma publiczne namieniaią znowu o obserwacyynym korpusie, który stanąć ma nad wyższym Renem i składać się z 40,000 Austryiaków i 20,000 Bawarczyków, doczego iednak żadnych nie widać nigdzie przygotowań.

Rozchodzi się pogłoska, iż Rząd Austryiacki rozpoczęna układy o trzecią w tym roku pożyczkę na 40 miil. Zr.

Mowią, że i Król Bawarski uda się na ziazd *Monarchów* do Pestu.

Xiężna Montfort (małżonka Hieronima Bonapartego) powiła niedawno w Tryieście córkę. (Poki była Królową nie miała żadnego dziecięcia, teraz iest już matką troyga dzieci.

Listy z Magdeburga donoszą iako osobliwość, że Jenerał Carnot, który miał to miasto na mięszkanie przeznaczone, wyiechał ztamtąd d. 31 Sierpnia bez opowiedzenia się i do 2 Września w wieczor nazad nie powrocił. Wysłano za nim zręcznego kommissarza policyi, domyślaiąc się, iż udał się drogą ku Halberstadt. Syn iego, ktory przy nim bawił, wyiechał ztamtąd pred kilku tygodniami, ale za paszportem. Względem oddalenia się Carnota zachodzą rozmaite domysły, i każdy pragnie wiedzieć prawdziwą przyczynę.

Dnia 18 i 19 Września 1820.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
Przenicy	16	—	15	—	14	—	13	—
— Żyta	10	—	9	15	9	—	8	—
— Jęczmienia	7	—	6	15	6	—	5	—
— Owsa	5	—	4	15	4	—	—	—
— Jagieł	20	—	18	—	17	—	16	—
— Grochu	6	—	5	15	5	—	—	—
— Rzepaku	14	—	13	15	12	—	—	—

W Gdańsku dnia 8 Września.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Przenicy	od Złp.	540	do	860.
Żyta	— —	380	—	420.
Jęczmienia	— —	200	—	300.
Owsa	— —	280	—	300.
Grochu	— —	500	—	520.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 12 Września.

Czer. Zł. Holl: monetą Courant Złp	19	gr.	16
— detto Cesarski . . . — .	19	—	12
Fryd. Pruskie . . . . — .	34	—	—
Luidor . . . . — .	37	—	—
zoto frankowy . . . . — .	32	—	15
Szeiny Wiedeńskie za 100 — .	252	—	—
Złoty ryński Szeinami : — .	1	—	21

DONIESIENIA

Stósownie do Rezolucyi Trybunalu I. Jnstancyi W. M. Krakowa z dnia 12 Września 1820 do L. 2688 wydaney, Ruchomości po zmarłym Szymonie Makarowiczu, iako to: Okna inspektowe, kotły ogrodowe żelazne i inne sprzęty dnia 25 Września r. b. o godzinie 10 ranney w Prømniku. — Zaś Ruchomości po zmarłey Joannie Żernickiey, iako to: Meble, Suknie, Bielizna i Sprzęty dnia 26 Września o godzinie 10 ranney w Krakowie przy Kleparzu pod L. 3 przez publiczną Licytacyą przedawane będą. — W Krakowie dnia 19 Września 1820 roku.

Jgnacy Bogulski, N. P.